

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177
PODUREDNIŠTVO:
Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina L 800
Letna naročnina L 1.500
Letna inozemstvo L 2.500
Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XIV. - Štev. 41 (712)

Gorica - četrtek 11. oktobra 1962 - Trst

Posamezna številka L 35

VES KRŠČANSKI SVET Z UPANJEM ZRE V RIM

Ob začetku koncila

Danes, 11. oktobra 1962, se v Rimu v cerkvi sv. Petra začne napovedani vesoljni cerkveni zbor,

Zgodovinsko romanje sv. očeta V LORETO IN ASSISI

Sv. oče Janez XXIII. je s svojo nenadno odločitvijo, da bo poromal v Loreto in Assisi, vzbudil začudenje vsega sveta in obenem pretrgal stoletno tradicijo rimskih papežev, ki po izvolitvi niso več zapustili vatikanskih prostorov. S to odločitvijo se je sv. oče še bolj približal svojim vernikom, ko je zapustil svoj vzvišeni prestol in postal romar med romarji.

Njegovo romanje iz Vatikana do Loreta je bilo pravo zmagovalstvo. Po vseh postajah ga je navdušeno pozdravljala tisočglava množica. Po večjih postajah se je vlak tudi za nekaj časa ustavil in sv. oče je podelil papeški blagoslov. Medtem so v Loretu mrzlično pripravljali vse potrebno za visokega in edinstvenega romarja. Pred baziliko so postavili visok oder za kronanje loretske Marije. Na pragu bazilike je sv. oče pozdravil predsednik republike Segni. Bazilika in trg pred njo sta predstavljala morje ljudstva, ki je v vsej naglici prihitelo na Marijin kraj, da vidi svetega rimskega romarja in se mu pokloni. Sv. oče je v baziliki zmoli najprej Angelovo češčenje, nakar so zapeli »Veni Creator«. Po tej končani slovesnosti je sv. oče spregovoril tisočglavi množici in se predstavil kot ponižni naslednik sv. Petra, ki se je danes pridružil tisočim in tisočim vernikom vsega sveta, ki so že molili v tem svetišču. Tudi on je prišel z velikim namenom, da izprosi od Boga, po posredovanju Matere božje, blagoslova na bližnji ekumenski koncil.

Na trgu pred baziliko je nato sv. oče kronal loretsko Mater božjo, ki jo že stoletja verniki častijo na njenem oltarju v nazareški hišici. Za zlato krono izredne vrednosti so prispevali katoličani vse Italije. — Silno navdušenje vernikov je pozdravilo ta izredni dogodek.

V ASSISIJU

Kmalu popoldne je sv. oče zapustil Loreto in se z vlakom odpeljal proti Assisi. V Anconu ga je na kolodvoru čakala velika množica, kateri je sv. oče podelil blagoslov. Podobni prizori so se dogajali vzdolž vse proge do Assisija, kamor so prispeli na večer. Sv. očeta je pozdravil bajno razsvetljen Assisi in na tisoče in tisoče vernikov. Podal se je v baziliko sv. Franciška, nato še v spodnjo baziliko, kjer se je poklonil na grobu asiškega ubožca. Čeravno utrujen od celodnevne vožnje, je sv. oče tudi v Assisiu spregovoril vernikom in jih vzbudil k čednostnemu življenju po zgledu velikega svetnika Franciška.

ZOPET V RIMU

Vsi ti napor niso utrudili sv. očeta, ki je naslednji dan zopet govoril rimskim vernikom v lateranski baziliki.

Kako bi mogel osemdesetletni starček prenesti vse te napore, vso skrb za bližnji koncil, če bi ga ne podpiral Sv. Duh?

Tristo tisoč vernikov se je zbralo v lateranski baziliki k spokorni procesiji za bližnji koncil. Sv. oče je v svojem govoru izrazil svoje zadovoljstvo nad toliko množico, »ki ni hotela zaostati za verniki iz drugih pokrajin ob priliki njegovega romanja v Loreto in Assisi.« Še pod vtisom tega zmagovalnega romanja je izjavil, da se je vse izvršilo v najlepšem redu in da je povsod naletel na spoštovanje, tudi pri osebah, ki so veri in sv. očetu nasprotni. Pozval je znova vernike, naj molijo za uspeh koncila, kajti glavni činitelj koncila ne bodo ne škofje ne kardinali, temveč Sv. Duh, ki bo pripravil srca, da bodo postala dovzetna za sprejem božjih milosti in resnic.

drugi vatikanski po imenu. Čeprav je koncil čisto notranje upravna zadeva katoliške Cerkve, pa njegov pomen spričo okoliščin, v katerih se vrši ter velikega ugleda ustanove, ki ga sklicuje, nujno prerašča po svoji važnosti in posledicah, ki jih bo imel na narode vsega katoliškega in nekatiškega sveta, svoj prvotni okvir. Zaradi tega mu vsa svetovna javnost in časopisje posveča toliko pozornost kot malokateremu dogodku v teh zadnjih desetletjih. In to ne brez vsakega razloga.

Že samo dejstvo sklicanja ekumenskega (vesoljnega) koncila predstavlja edinstven zgodovinski dogodek, ki ga ne doživi vsak rod, niti vsako stoletje. Čeprav je katoliška Cerkve skoro dva tisoč let stara ustanova, pozna njena zgodovina do sedaj le dvajset takih zborov vseh škofov in cerkvenih očetov. Zadnji je bil pred skoro sto leti in je zaradi posebnih okoliščin (spora med novo italijansko državo in sv. Stolicjo zaradi zasedbe Rima in cerkvene države po italijanskih četah) bil predčasno prekinjen, ne da bi redno dokončal svoje delo. Trajal je le malo časa: 1869-1870. Zato lahko rečemo, da temeljitega in rednega vesoljnega cerkvenega zbora ni bilo od onega v Tridentu pred štiri sto leti (1545-1563). Vsa cerkvena organizacija in disciplina sloni še vedno v glavnem na določilih tega koncila.

Da je bila potreba koncila po štirih stoletjih nujna je v svoji preprosti dalekovidnosti posebno jasno spoznal sedanji papež Janez XXIII. To potrebo pa ne čuti samo Cerkve kot božje-pravna ustanova, čutijo jo vsi zavedni kristjani, vsi ljudje dobre volje. Človeštvo oziroma vsak človek posebej se nahaja danes v duhovni stiski. Neka tesnoba in meglina apatičnost do vseh duhovnih vrednot se ga prijemata in obvladata. Povsod išče izhoda, a vse se pred njim podira in spreminja; majejo se vsi temelji, na katerih je upal zidati svoje upe. Vsaka bilka, ki

mu jo kdo ponudi, razsvetli njegov obraz: morda ni še vsega upanja konec. — In morda se bo ta moderni človek, izmučen in utrujen od večnega tavanja in iskanja, spet oprijel edine stalne moralne sile, ki jo nudi Kristusova Cerkve s svojim večnim pomlajevanjem.

To je mislim drugi razlog za tako veliko zanimanje za potek in sklepe sedanjega ekumenskega koncila. Zato s tega mesta želimo, da bi sadovi tega vesoljnega cerkvenega zbora uresničili pričakovanja, ki jih bogato obeta.

a. t.

Kennedyjeva poslanica Janezu XXIII.

Bela hiša je objavila besedilo poslanice z voščili, ki jo je predsednik Kennedy poslal papežu ob otvoritvi II. Vatikanskega vesoljnega cerkvenega zbora. Poslanica izpričuje živo zanimanje, s katerim so milijoni državljanov Združenih držav spremljali delo raznih pripravljalnih komisij v teku treh let, ki so minula, ko je Janez XXIII. napovedal svetu, da ima namen sklicati II. Vatikanski vesoljni cerkveni zbor. Kennedy zatrjuje v svoji poslanici, da so v »Združenih državah brali z velikim zanimanjem in s pravih občudovanjem zaskrbljenost, ki jo kaže za dobrobit človeštva, ter številne izjave, ki jih je podala Vaša Svetost glede ciljev tega koncila.« Poslanica še pravi: »spricho velikih vprašanj, ki se s človeškega vidika zdijo nerešljiva, so narodi vsega sveta našli povod ponovnega zaupanja in poguma v mislih, da se bodo koncilski očetje posvetili s posebno pozornostjo težkim gospodarskim in socialnim vprašanjem, ki dnevno mučijo trpeče človeštvo v večjem delu sveta, posebej pa še v onih delih sveta, ki so gospodarsko nerazviti.«

Kennedyjeva poslanica svetemu očetu se zaključuje s temile besedami: »na predvečer koncila upamo z vsem srcem in prosimo Boga, naj Vas ohranja v popolnem zdravju in naj Vam da veliko veselje in zadoščenje, da bi videli, da bi koncil uresničil Vaše goreče želje za obnovitev prijateljstva in ljubezni po vsem svetu ter za trajen in pravičen mir.«

Vladna kriza v Franciji

V Franciji imajo prvo vladno krizo, odkar je prišel na oblast general De Gaulle, to se pravi po maju leta 1958. V vsem tem času ni Francija, v nasprotju z obdobjem mčetrtre republike, poznala vladnih kriz in podobnega. Vse je poslovalo kot si je zamislil in želel general De Gaulle, ki je v tem času postal predsednik pete republike. Vodil je državo mimo neštetihi čeri in nevarnosti, utrdil državni ugled Francije tako doma kot v svetu, spravil vojsko k poslušnosti vlade, in kar velja še najbolj poudariti, rešil je za Francijo časten način alžirsko vprašanje. Tega problema se ni mogel nihče pred njim niti lotiti, kaj še ga urediti.

Toda kljub temu zgleda, da mu vsi niso zaradi tega brezpogojno hvaležni. In to so predvsem voditelji francoskih političnih strank in njihovi zastopniki v parlamentu, ki so vedno nezaupljivo gledali na vsako potezo, ki jo je napravil predsednik republike na škodo njihovih prerogativ. V teh zadnjih štirih letih se je namreč vloga parlamenta tako zmanjšala,

da ga je De Gaulle z lahkoto obvladal. Poslanci in stranke so morale požreti marsikatero grenko kapljico. Toda vse to so pretrpele, ker ni bilo še rešeno alžirsko vprašanje. Kakor hitro pa je to vprašanje šlo z dnevnega reda, jih je potrepeljivost minila. Skrbno so čakali trenutka, da bi zopet revalutirali parlament. Priliko jim je dal sam general De Gaulle z napovedanim predlogom o spremembi ustave, po katerem bi predsednika republike volili volivci sami direktno in ne indirektno kakor doslej. Temu pa so se odločno uprli poslanci v parlamentu. Bolj kot sprememba ustave sama, jih je razburil postopek, ki je šel mimo parlamenta. Na razpravi, ki je bila zadnje dni preteklega tedna, je opoziciji, od komunistov do krščanskih demokratov, uspelo dobiti toliko glasov, da so izglasovali nezaupnico Pompidoujevi vladi. Za nezaupnico je glasovalo 280 poslancev, za vlado pa le 173 poslancev.

Vladi ni preostalo drugega kot podati ostavko. Predsednik republike je odstop vlade sprejel,

Sveti oče Janez XXIII. bo šel v zgodovino kot koncilski papež.

istočasno pa razpustil Narodno zbornico in odredil nove splošne volitve, ki bodo najkasneje v roku 40 dni. Vsekakor pa po 28. oktobru, ko bo ljudsko glasovanje o predlagani ustavni reformi, katero je odredil predsednik De Gaulle.

Kam bo privedel ta spopad med predsednikom republike in parlamentom ni še moč z gotovostjo sklepati. General De Gaulle ima še močne karte, da lahko uveljavi

svoj ugled pred narodom. Če bo francoski volivci 28. oktobra plebiscitarno odobrili spremembo ustave, potem je parlament vsaj v tej rundi izgubil bitko. — In po sedanjih okoliščinah sodeč, je parlament zaradi destruktivne vloge, ki jo je igral pod četrto republiko, še močno zasvožen pri širokih plasteh javnega mnenja. Zaradi tega bo v tekmi z generalom De Gaulleom zelo verjetno potegnil krajšo bilko.

Maršal Tito pojde v Moskvo

Obisk sovjetskega predsednika Brežneva v Jugoslaviji je prinesel marsikaj novega, ugledil marsikatero nasprotstvo in obudil stara. Da bo obisk Brežneva polemično odjeknil je bilo pričakovati: ali mora biti sit volk ali ovca.

Ob zaključku bivanja sovjetskega predsednika v Jugoslaviji je bilo izdano zaključno poročilo, v katerem obe strani, poleg ostalih splošnih stvari, soglašata v mnenju, da je treba čimprej »odpraviti ostanke druge svetovne vojne«, to je podpisati mirovno pogodbo z Nemčijo in urediti nemško vprašanje. Kako vse to urediti ni v zaključnem poročilu podrobno rečeno. Vendar iz celotnega besedila je razvidno dejstvo, da beograjska vlada skoro v celoti podpira sovjetsko zunanjo politiko do Berlina in razorožitve.

V znamenju novih odnosov med Moskvo in Beogradom bo jugoslovanski maršal Tito decembra obiskal Sovjetsko zvezo. Hruščev ga je namreč povabil že pred meseci na počitnice, toda je vabilo sprejel šele sedaj po obisku Brežneva v Jugoslaviji. Prav gotovo je hotel prej urediti nekatere stvari s sovjetskim kolegom.

Istočasno so v Beogradu sporočili, da je jugoslovanska vlada odpravniku poslov veleposlaništva komunistične Kitajske v Beogradu Cou Minu poslala »najbolj energičen protest zaradi govora podpredsednika državnega sveta in zunanjega ministra Ljudske re-

publike Kitajske Čen Jija na slovesni proslavi 13. obletnice razglasitve LR Kitajske v Peking 1. oktobra tega leta, v katerem je grobo žalil predsednika FLRJ in jugoslovansko vodstvo ter obkroval jugoslovansko zunanjo politiko«.

Prvi sadovi sovjetsko-jugoslovanskega zbližanja so se že začeli pojavljati. V Beograd je prispela na uradni obisk vladna bolgarska delegacija, ki jo je vodil podpredsednik ministrskega sveta Živko Živkov. Živkov je bil do včeraj zaklet Titov sovražnik, ki se je v letih po 1948 silovito zaganjal v Titov režim. A po nalogu od zgoraj, je moral tudi on v Canosso.

Brž po odhodu Brežneva so po vsej Jugoslaviji zvišali ceno kruhu in moki za 15 din na kg. Ne vemo, če ima to zvišanje kaj zveze z obiskom predsednika Vrhovnega sovjeta, toda gotovo je, da so s poročilom odlašali dokler ni bil obisk zaključen. — Da bi revnejši sloji ne bili preveč prizadeti so zvišali za 400 din mesečne plače.

In končno je jugoslovanski diplomaciji bilo zelo neprijetno, da so veleposlaniki držav članic Atlantskega pakta, akreditirani v Beogradu bojkotirali slavnosten sprejem, ki ga je priredil Brežnev v čast maršalu Titu. To so storili zaradi hudih in krivičnih obtožb, ki jih je izrekel Brežnev na račun omenjenih držav NATO-ja.

KRŠČANSKI NAUK

Zakrament sv. zakona

OBRED

Drugi stanovski zakrament je sv. zakon. — Pri poroki stopita zaročenca pred oltar. Pri predhodnem nauku sta bila poučena o važnosti tega dogodka in o dolžnostih, ki jih prevzemata s svojo odločitvijo. Duhovnik vpraša ženina in nevesto, ali hočeta drug drugega vzeti v zakon. Oba po vrsti odgovorita: »Hočem!« in duhovnik ovije njiju sklenjeni desnici s štolo in ju blagoslovi. Nato blagoslovi še prstana, ki jih drug drugemu nataketa na roke. Zelja sv. Cerkve je poroka z mašo, med katero naj bi oba prejela sv. obhajilo. Med sv. mašo, po očenašu, moli duhovnik nad nevesto posebno prošnjo zanjo, po sv. maši še enkrat novi par blagoslovi.

NAUK

Prvi zakon je Bog sam povezal v raju med Adamom in Evo. »Zaradi tega bo mož zapustil očeta in mater in se bo držal svoje žene in bosta eno telo.« (I. Mojz 2,24). Zakon je bil postavljen že v raju.

Jezus pa je zakon povzdignil v zakrament — vir posebnih stanovskih milosti. Po Jezusovem namenu naj bo krščanski zakon podoba milosti polne zveze Kristusove s svojo nevesto Cerkvijo. (Prim Ef 5,32).

Kristjani se morajo na življenje v zakonu vestno pripravljati. Zenin in nevesta morata preudariti, če spadata skupaj, da si bosta mogla ostati zvesta do smrti. Moliti morata za razsvetljenje in upoštevati nasvete staršev in modrih ljudi. Sebičnost in uživanja-željnost razdirata zakon. Kdor hoče biti srečen v zakonu, se mora od mladosti učiti misliti na druge in za druge skrbeti nič manj kot zase. Zaročni čas morata sveto preživeti. Zaročenca morata svoj zakrament prejeti v stanu posvečujoče milosti. Morata biti tudi oba enake vere. Pri mešanih zakonih je edinost zakoncev že v korenini razbita, a srečo prinese le edinost v vseh bistvenih zadevah.

Zenin in nevesta izjavita razločno pred župnikom in dvema pričama, da se vzameta v zakon. V istem hipu si medsebojno podelita in sprejmeta zakrament sv. zakona. Duhovnik je pri zakonu le od Cerkve postavljen prič.

Zakon je nerazdružljiv, le smrt ga more razvezati. Jezus ga je kot takega izročil Cerkvi. »Vsak, ki se loči od svoje žene in se oženi z drugo, preuštvuje; in kdor se oženi z ločeno od moža, preuštvuje.« (Luk 16,18), in »Kar je torej Bog združil, tega naj človek ne loči.« (Mat 19,6). Apostol pa naroča: »Možje ljubite svoje žene, kakor je Kristus ljubil svojo Cerkve in se zanjo daroval.« (Ef 5,25).

Zakonca torej veže dolžnost, da živita v ljubezni in zvestobi, skupno služita Bogu ter otroke krščansko vzgajata.

Obisk afriškega državnika v Vatikanu

Vse češče se dogaja, da prihajajo v Vatikan na uradni obisk poglavarji novih afriških držav. V torek 25. septembra je bil na obisku predsednik afriške republike Dahomey. Sprejet je bil z vsemi častmi, ki pritičejo državnim poglavarjem. Tudi ti obiski so znamenje novih časov, pa tudi hvaležnosti do Cerkve, ki se je vedno trudila za duhovni in materialni napredek afriških narodov.

Naslednji teden pa je bil v Vatikanu predsednik Senegala Leopold Senghor, ki velja kot eden najbolj umirjenih in izobraženih voditeljev novih afriških držav.

Nedavno je bil posvečen peti duhovnik

Ki je rojen na otoku Formozi, v škofiji Kaošjung. Imenuje se Peter Pan. Rojen je bil leta 1930, nato je obiskoval malo semenišče v Kaošjungu in bogoslovje v Hong Kongu. Pri mašniškem posvečenju Petra Pana je bilo prisotnih nad 4.000 vernikov in veliko število duhovščine. V duhovnika ga je posvetil škof iz Kaošjunga msgr. Jožef Čeng.

Jeunes du monde

je naslov nove mesečne katoliške revije, ki bo pričela izhajati v Kanadi. Nova revija bo glasilo mladinske misijonske službe gibanja za širjenje vere, ki je bilo ustanovljeno leta 1959. V tem gibanju je včlanjenih okrog 200.000 mladine v starosti od 13 do 20 let.

Nadškof iz Capetowna

v Južni Afriki msgr. MacCann je izjavil v teku nekega intervjuja, da bo bližnji ekumenski koncil dal novega zagona krščanskemu življenju. Nadškof je dejal med drugim, da katoličani v Južni Afriki žele, da bi koncil napravil korak naprej v cilju krščanskega zedinjenja in da bi priznal važno funkcijo laikov v apostolatu katoliške Cerkve.

Problem modernega turizma

V Trentu so zaključili z deli pastoralne izpopolnitve o problemih modernega turizma. Govorniki so poudarili potrebo, da se je treba približati mladini, tako da bomo laže razumeli njen svet, ki se nam lahko zdi tako drugačen in oddaljen od našega. Turizem nudi možnost dragocene izoblikovanja osebe. Človeška oseba,

ki pride v stik z novim okoljem, ima možnost, da v teku letovanja presodi trdnost svojih moralnih načel in primerja svoje lastno prepričanje s prepričanjem drugih. Prav zato je turizem strogo kontroliran v totalitarnih državah. Duhovniki morajo pomagati pri duhovni asistenci letoviščarjem turistični funkcijariji in zavodi. Samo na ta način bo letoviščarjem zagotovljena duhovna asistenca, ki bo tako uspešna kot jim jo nudijo na drugih področjih. V naši dobi je prišlo do masovnega turizma, ki je zahteva modernega sveta. Ta problem moramo proučiti tudi z moralnih in duhovnih vidikov in najti zanj konkretno in hitro rešitev.

Predsednik republike Niger

Diori Hamani se je udeležil v Niamayju otvoritve ženskega zavoda, ki ga je zgradila kanadska kongregacija redovnic vedne pomoči. Izrazil je svojo hvaležnost za pomembno delo, ki so jo izvršile v Nigerju kanadske redovnice s potrpežljivostjo, milino in diskretnostjo.

VESTI O KONCILU

Na povabilo papeža Janeza XXIII.

bo ugandski minister za delo Onama zastopal svojo deželo pri slovesnosti odprtja bližnjega ekumenskega koncila. Uganda je postala neodvisna dežela 9. oktobra, dva dni pred začetkom ekumenske skupščine. Pri proslavi neodvisnosti je zastopal sveto stolico apostolski internuncij v Etiopiji nadškof msgr. Mojoli.

Republika vlada Gvineje

je sklenila poslati v Rim uradno delegacijo, ki bo zastopala to deželo pri slovesni otvoritvi drugega vatikanskega koncila. Gvineja je ena prvih afriških dežel, ki je javila, da bo poslala uradno zastopstvo za ta zgodovinski dogodek.

Avstrijska vlada

bo poslala posebno misijo k odprtju koncila. Člani misije bodo ministra Drimmel in Bock ter član avstrijskega narodnega sveta in predsednik sveta za pouk na Dunaju, Neugebauer ter avstrijski poslanik pri sveti solici Coreth.

Nad 60 francoskih škofov

se bo udeležilo drugega vatikanskega koncila. V Rim so odpotovali dne 9. oktobra s pariškega letališča Orly.

Ob stoletnici smrti svetniškega škofa
Maribor proslavil A. M. Slomška

Obljubili smo, da se k Slomšku še povrnemo. Danes prinašamo opis Slomškovih slovesnosti, kakor jih je opisala oseba, ki je bila navzoča. (Ured.).

Priprava

Po vseh župnijskih cerkvah škofije, posebno v mestu Maribor, so opravljali devetdnevno v čast služabniku božjemu, škofu Antonu Martinu Slomšku. V baziliki Matere Milosti, ki jo upravljajo oo. frančiškani in kjer počivajo telesni ostanki služabnika božjega pod glavnim oltarjem, so vseh devet dni ob večerih kazali film iz življenja škofa Slomška.

Predvečer

V soboto 22. septembra na predvečer slovesnosti stoletnice Slomškove smrti je bil popoldne sprejem škofov: dr. Antona Vovka, nadškofa ljubljanskega in spremstvu njegovega generalnega vikarja in prelata dr. Jožefa Pogačnika, zagrebškega nadškofa dr. Franca Seperja, beograjskega pomožnega nadškofa dr. Gabrijela Bukatka in administratorja dela koprške škofije msgr. Albina Kjudra.

Ob šestih so še predvajali film o posvečenju, škofovstvu in svetniški smrti služabnika božjega Antona Martina Slomška. Cerkve je bila nabito polna. Ob začetku in na koncu so zapeli Marijino pesem. Vse ljudstvo je bilo, da so se tresli zidovi.

Ob pol sedmih je bil slovesen sprevid klera iz zakristije po samostanskem hodniku in po vsej cerkvi k oltarju Matere Milosti. Spredaj križ, za križem ministranti iz vseh delov Slovenije. Ti so nosili Slomškove podobice in svetinje, katere naj bi prevz. škof mariborski blagoslovil pri glavnem oltarju bazilike. Za strežniki je šla duhovščina: predvsem župniki mariborskih župnij in drugi, ki so mogli v soboto zvečer zapustiti župnijo. Za njim so šli zastopniki redov in gostje iz tujine, med njimi msgr. Božidar Tensundern, izseljeniški duhovnik-zlatomahnik za Slovence na Westfalskem, po rodu Nemec, ki se je naučil popolnoma slovensko; nato stolni kapitelj, škofje in nadškofje, zadnji prevzvišeni ordinarij mariborski dr. Maksimilijan Držek in v slovesnem ornatu. Sledili so mu zastopniki oblasti.

Ljudstvo v do zadnjega kotička napolnjeni baziliki je držalo špalir in molče mahal za žepnimi ruticami v pozdrav... Prizor, ki je marsikoga ganil do solz.

Kler z nadškofi in škofi je šel na določena mesta v prezbitorij.

Mariborski škof je blagoslovil podobice in svetinje v čast služabniku božjemu Antonu Martinu Slomšku, nato se je podal na škofijski sedež.

Napovedovalec pri zvočniku je predstavil slavnostnega pridigarja, generalnega vikarja ljubljanske škofije prelata dr. Jožefa Pogačnika.

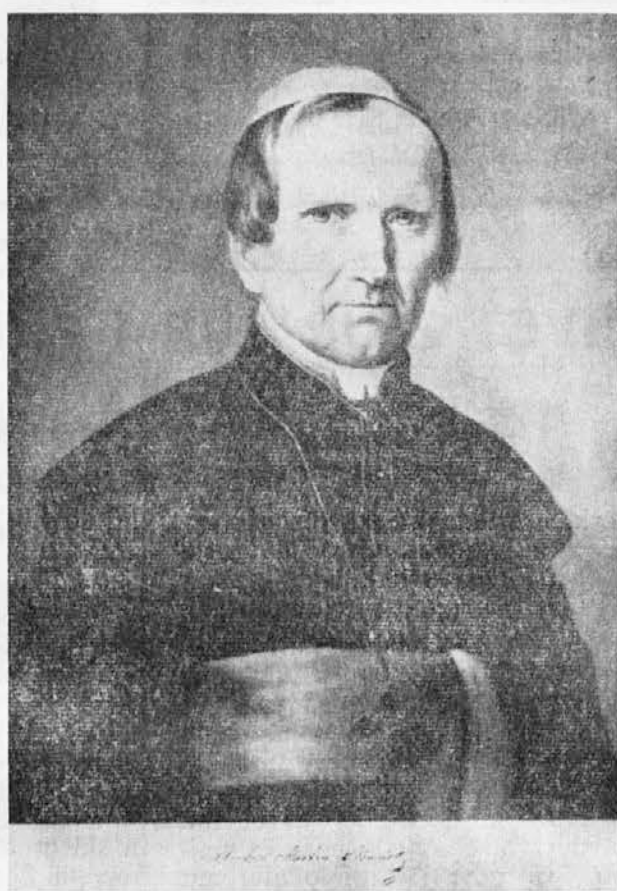
Pridigar je mojstrsko orisal življenje in delo služabnika božjega Antona Martina Slomška, po čigar zaslugah je Maribor pred sto in nekaj leti postal škofijsko mesto in središče obsežne lavantinske škofije. Na koncu je v lepih besedah opisal svetniško smrt velikega škofa, ki je točno pred sto leti zapustil svojo ljubljeno čredo v večernih urah 24. septembra 1862. Od nemške okupacijske dobe počivajo njegovi zemeljski ostanki pod oltarjem Matere Milosti v frančiškanski grobnici.

Uradna delegacija

bo zastopala tudi Španijo pri otvoritvi koncila. Sestavljali jo bodo zunanji minister Castiella y Maiz, pravosodni minister Banales in minister za narodno vzgojo Tamayo.

40 od 48 filipinskih škofov

se bo udeležilo drugega vatikanskega koncila. Škof iz škofije Haro msgr. Cuenco je izjavil, da je prvokrat ko odhaja filipinska hierarhija v Rim na kak cerkveni koncil. Škofje bodo gosti filipinskega seminarja, ki so ga nedavno zgradili v Rimu.

Po pridigi so se podali nadškofje, škofje in prelati v grobnico, da počastijo grob služabnika božjega. Sledili so jim tudi predstavniki oblasti.

Ljudstvo je med tem zopet prepevalo Marijine pesmi.

Po vrnitvi iz grobnice je prevz. škof mariborski daroval sv. mašo. Med sv. mašo so ubrano peli združeni zbori vseh mariborskih mestnih župnij pod izkušeno taktirko zborovodje prof. Gregorja Zafošnika.

Po sv. maši so se podali v grobnico še vsi navzoči duhovniki s stolnim kapiteljem. S tem je bil zaključen predvečer velikega jubileja.

Praznovanje stoletnice

V nedeljo 23. septembra je bil dan glavnih slovesnosti v mariborski stolnici.

Ze od osme ure naprej je prihajalo ljudstvo iz mesta, okolice in od drugod. Celo iz daljnega Prekmurja so prišli, iz Ljubljane, Gorenjske in Dolenjskega. Tudi Primorska je bila zastopana.

Zal nismo opazili nobenega zastopnika iz krške škofije na tej tako pomenljivi slovesnosti nekdanjega lavantinskega škofa. Mariborska škofija je do nedavnega nosila celo ime po Lavantu, t. j. Labodu, ker je prvotno imela svoj sedež v St. Andražu v Labodski dolini.

Ljudje so napolnili stolnico do zadnjega kotička in držali špalir preko Slomškovega trga do škofijskih vežnih vrat.

Točno ob deveti uri se je razvil sprevid duhovščine iz škofije v stolnico. Stolni veliki zvon je svečano prekinjal grobno tišino med sprevidom. Slišalo se je le rahlo šumenje žepnih rutic nadpastirjem in duhovščini v pozdrav.

Spredaj je bil križ, za njim ministrantje, nato bogoslovci, ki so nosili deset debelih svečeviz Slomškovih spisov. Za njimi duhovščina: župniki iz raznih krajev škofije, zastopniki redov, mestni župniki mariborski, gostje iz tujine, stolni kapitelj, prelaje, škofje, nadškofje, zadnji mariborski škof, ki je v slovesnem ornatu blagoslovljal pozdravljajočo množico.

Ljudstvo je odgovarjalo s tihim mahanjem z ruticami in s solzami v očeh, posebno ko je opazovalo trudne korake težko bolnega, vendar vzravnega ljubljanskega nadškofa dr. Antona Vovka...

Po prihodu v stolnico in po obisku Najsvetejšega sta se stolni kapitelj in duhovščina podala v korne stole. Škofje in nadškofje so zasedli pripravljene sedeže na listni strani, nasproti škofijskega sedeža ordinarija mariborskega, ob marmornem tronu prvega mariborskega škofa Antona Martina Slomška. Bogoslovci so se postavili okoli oltarja.

Množica strežnikov pa je imela svoj prostor za obhajilno mizo med kornimi stoli.

Pridi Sv. Duh!

Po razporeditvi je mariborski škof intoniral himno v čast Sv. Duhu: »Pridi, Stvarnik, Sv. Duh!«. Združeni zborj na koro so slovesno odpeli himno.

Blagoslov Slomškovih spisov

Po molitvi je mariborski škof blagoslovil Slomškove spise. Škofijski postopek za pričetje k blaženim služabnikom božjega

Antona Martina Slomška je sedaj končan. Treba je torej skupaj z ostalimi listinami poslati v Rim tudi njegove spise, da bodo tamkaj sodili o njih pravovernosti. S tem bo postopek za pričetje k blaženim prenešen iz domačega kraja v večno mesto, kjer upamo, da bo čimprej kronan z uspehom. V ta namen je prevzvišeni Slomškove spise ob tej slovesni priliki blagoslovil. Sam jih bo izročil v Rimu, ko bo v prihodnjih dneh šel na otvoritev II. Vatikanskega vesoljnega cerkvenega zbora.

Podpisovanje prošnje na sv. očeta

Po blagoslovitvi spisov so vsi navzoči škofje in nadškofje podpisali prošnjo na sv. očeta, da bi prišel k blaženim služabnikom božjega Antona Martina Slomška.

Slavnostna pridiga

Po tem slovesnem dejanju je sledila pridiga prevzvišenega mariborskega škofa dr. Maksimilijana Držeknika. Govoril je pred zvočnikom na škofijskem sedežu. Prevzvišeni je med drugim dejal, da smo zelo srečni, ker smo sinovi svetnikov. Naša slavna zgodovina v katoliški Cerkvi se začne s sv. bratom Cirilom in Metodom. Nadaljuje jo po sto letih sv. Ema Krška in tisoč let za njo služabnik božji Anton Martin Slomšek. Njegov sodobnik je svetniški misijonar škof Friderik Baraga, za katerega je prav tako v pripravi postopek, da bi dosegel čast oltarja. Z zaupanjem torej lahko gledamo v bodočnost, smernice so nam dane, mogočne priprošnjike imamo pri Bogu!

Slovesna škofovska služba božja

Po pridigi je prevzvišeni takoj začel slovesno pontifikalno službo božjo. Kot diakon je asistiral novi stolni župnik in kanonik dr. Vincenc Frangež, kot subdiakon pa nekdanji pripornik v Dachau-u, kanonik Franc Hraščelj, ki je obenem največji »slomškolog« v škofiji, kakor ga je prevzvišeni v nekem priložnostnem govoru sam imenoval. Napisal je tudi knjižico o služabniku božjem Antonu Martinu Slomšku, ki je pravkar izšla. Presbyter adasistents pa je bil stolni prošt dr. Franc Cukala, nekdanji župnik v Podkloštru.

Vso pohvalo zaslužijo zopet združeni zbori mariborskih župnij, ki so ubrano ter spremljavo orgel in godal pod vodstvom dirigenta prof. Zafošnika izvajali latinsko mašo.

Na mnoga leta!

Za konec nas je presenetil prevzvišeni pomožni nadškof beograjski msgr. dr. Gabrijel Bukatko. Pristopil je k zvočniku v vsem svojem svečanem vzdušnem škofovskem ornatu, da se nam je zdel kakor sv. Metod... Z mogočnim in mladostnim glasom je izprel oltarja zapel »Na mnoga-ja lijeta« najprej sv. očetu Janezu XXIII., nato prevzvišenemu škofu mariborskemu na prestolu služabnika božjega Antona Martina Slomška, nato vsem navzočim nadškofom in škofom, in še četrtič vsej duhovščini in vsemu slovenskemu vernemu narodu. Zbor na koro je mogočno odpeval. To je bilo izredno presenečenje in izreden dogodek za vse navzoče.

Po končani slovesnosti se je duhovščina zopet uvrstila v sprevid in po obisku Najsvetejšega zapustila stolnico. Sprevid se je podal v škofijo med špalirjem več tisoč glav množice, ki je zopet s solznimi očmi in ruticami navdušeno — čeprav molče — pozdravljala svoje nadpastirje in duhovnike.

Zaključek v srcu Slovenskih gor

Po kosilu so se vsi skupaj podali na zaključno slovesnost pri Sv. Trojici v Slovenskih gorah.

Ob treh so se podali na pot vsi cerkveni dostojanstveniki v osebnih avtomobilih in avtobusih.

Ob štirih je bil slovesen sprejem pri Sv. Trojici. Igrala je godba na pihala, nadpastirje so pozdravili otroci s šopki in deklaracijami.

Po sprejemu se je duhovščina v običajnem sprevidu podala v romarsko cerkev — bila je ravno kvartna nedelja — k zaključni božji službi.

Slovesnost so zaključili z zahvalno pesmijo. Vse ljudstvo je navdušeno prepevalo: »Sveti, sveti, sveti Bog!« polno hvale za ta dan, ki ga je zares naredil Gospod. Vsak je odšel srečen in poln najlepših vtisov na svoj dom in vse je pozivljalo, da bomo kmalu smeli moliti: »Blaženi Anton Martin — sveti Anton Martin, prosí za nas!«

Udeležence

V pričakovanju koncilskih očetov

Se nekaj dni nas loči od 11. oktobra ko se bo pričel drugi vatikanski vesoljni cerkveni zbor. V Rim prihajajo že škofje iz vsega sveta. V nedeljo dne 7. oktobra sta prispela v Rim med drugimi tudi ljubljanski nadškof msgr. Anton Vovk in mariborski škof msgr. Maksimilijan Držičnik, ki bosta v času koncila stanovala v vili italijanskih sester v neposredni bližini Vatikana.

Svojčas smo poročali, da bo koncilskih očetov 1500. Medtem pa je papež Janez XXIII. spremenil zadevna določila zakonika cerkvenega prava in s posebnim pravilnikom dal pravico udeležiti se koncila ne samo rezidencialnim, ampak tudi naslovnim škofom in drugim visokim cerkvenim dostojanstvenikom s čemer se je število koncilskih očetov dvignilo na okrog 2.800. Slavnostna dvorana, v kateri se bo vršil koncil, je v celoti pripravljena. Kot je znano so v ta namen spremenili glavno ladjo bazilike sv. Petra.

KONCILSKA DVORANA

Ta se razteza od glavnih vhodnih vrat bazilike do papeškega oltarja, pred katerim je postavljen prestol za svetega očeta. Sedeži za koncilске očete so razmeščeni vzdolž ladje na obeh straneh in porazdeljeni po stopnicah, kar omogoča popoln razgled z vsake točke dvorane. Z deli za spremenitev glavne ladje bazilike v koncilsko slavnostno dvorano, v kateri bo lahko delalo nad 3.000 oseb, koncilskih očetov, teologov, opazovalcev, notarjev, tajnikov, stenografov in drugih uslužbencev, so pričeli 15. maja. Najprej so zgradili stopnice v kovinski strukturi s kilometri cevi, z deset tisoč spojkami in s stotinami kubičnih metrov desk. Nanje so montirali sedeže. Vsak sedež, ki je tapetiran in pokrit z zelenim blagom, ima tudi majhno mizico za pisanje in klečalnik. Nad stopnicami v prostorih osmih velikih lokov glavne ladje so zgradili tribune, kjer bo mesto za opazovalce, teologe in druge udeležence. Kovinske strukture, ki so visoke skoraj 20 m nad tribunami, drže zavese iz rdečega damaska, ki tvorijo ozadje velikim gobelinom, tako da povsem zapro in napravijo bolj prijetno vse okolje koncilске dvorane. Za izvedbo tega dela so porabili 3.000 metrov damaska, 2.000 m baržuna, stotine in stotine pozlačenih res in drugih okraskov. Nad vsem tem pa kraljuje močeno arhitekturna bazilika, ki daje koncilski dvorani resnični občutek veličastnosti in močnosti.

Da bi olajšali delo glavne skupščine so namestili zvočne naprave, ki obstajajo v 30 zvočnikih in 40 mikrofoni, ki so vsi povezani s kabino za režijo. V koncilski dvorani je tudi notranja telefonska naprava s centralo in s 40 telefonskimi aparati, ki naglo povezujejo različne točke. V dvorani je naprava za razsvetljevanje, ki je neodvisna od razsvetljevanja bazilike s 40 projektorji, ki so nameščeni pod stropom in številni drugi aparati, ki osvetljujejo vse točke dvorane. V dvorani je tudi naprava za registracijo s posebno kabino in 4 veliki registratorji, ki bodo vnesli na trak vse, kar bo povedano na sestankih. V njej je tudi mehanografsko središče za naglo štetje glasovnic po glasovanjih, ki bodo izvedena na koncilskih sejah. Stalne naprave so pripravljene za televizijske in radiofonske prenosne javnih sej in slovesnosti.

Za vse te naprave so bili potrebni kilometri in kilometri električnih in radiofonskih, televizijskih in telefonskih kablov, ki kot nevedna mreža povezujejo vsako točko dvorane, kjer se bo vršil drugi

vatikanski vesoljni cerkveni zbor. Po tleh dvorane so že razgrnjene velike bele preproge.

Koncilska dvorana je sedaj povsem pripravljena, da sprejme koncilске očete. Bog ni dopustil, da bi se posrečilo sovravnikom Cerkev, ki so večkrat s peklenjskimi stroji skušali uničiti to delo, uresničiti njihov namen.

OTVORITEV KONCILA

V četrtek 11. oktobra ob pol devetih dopoldne se bo pričelo potem, ko bodo koncilski očetje prispeeli v procesiji skupno s svetim očetom skozi bronasta vrata preko trga sv. Petra v baziliko, prvo zase-

danje. Tu bodo molili molitev k Sv. Duhu, nakar bo daroval sveto mašo kardinal dekan. Po izpostavitvi sv. pisma, bodo kardinali in zastopniki nadškofov in škofov izkazali papežu pokorščino. Papež in koncilski očetje bodo molili veroizpoved in druge molitve, da izprosijo božjo pomoč pri delih koncila. Zatem bodo peli evangelij v grškem in latinskem jeziku. Prvo sejo bodo zaključili z govorom svetega očeta.

Po neuradnih vesteh bo prvi del koncila končan 8. decembra. Drugi del se bo pričel v prvih mesecih leta 1963, tretji del pa se bo pričel jeseni leta 1963.

ROMAN RUS

Zbornik slovenskih študentov na Dunaju

Pred seboj imam lično moderno opremljeno publikacijo, ki nosi na rdeče-modro-belih platnicah napis Zbornik slovenskih študentov na Dunaju ter letnici 1923-1963. V notranjosti zagledam fotografijo dunajske univerze »Alma Mater Rudolfinae«, ki je za slovensko kulturno zgodovino velikanskega pomena.

Kot je že bilo napisano v eni izmed prejšnjih števil našega lista, je to zbornik Kluba slovenskih koroških akademikov na Dunaju, ki je letos slavil štiridesetletnico svojega obstoja ter je v ta namen tudi izdal ta almanah. Najprej imamo tri članke namesta uvoda. Prvega, »Materi in domovini« je napisal predsednik kluba Feliks Bister, kjer v navdušenih besedah prikaže namen te publikacije. Sledita pozdravna članka voditeljev obeh osrednjih koroških slovenskih političnih organizacij: dr. Valentina Inzka za Narodni svet in dr. Franca Zwitterja za Zvezo slovenskih organizacij. Dr. Inzko predvsem poudarja naloge, ki jih ima danes slovenski akademik v sklopu širšega mednarodnega uveljavljanja, dr. Zwitter pa spominja zlasti na zgodovinsko važnost klubske dejavnosti med obema vojnama.

Zbornik je razdeljen na tri glavne dele: razprave, leposlovje, poročila.

Prvi del »Članki in razprave« otvarja dr. Vinko Zwitter s člankom »Klub koroških slovenskih akademikov na Dunaju med dvema vojnama«, kjer oriše postanek in delovanje kluba v prvih letih do razpusta po nacizmu. Navaja zanimivosti iz narodno-političnega življenja ter pomembne osebnosti iz slovenskega in avstrijskega življenja v zvezi z akademskim društvom. Omenja tudi počitniške sestanke koroških študentov in ugotavlja, da »brez počitniških sestankov ne bi bilo narodnega dela v letih med obema vojnama«. — Sledi nekako nadaljevanje prvega članka in sicer »Klub po drugi svetovni vojni« izpod peresa sedanjega predsednika Feliksa Bisterja, kjer avtor prikaže zlasti pripravo novega akademskega doma Korotan. P. Ivan Tomažič, rektor tega akademskega doma, je napisal članek »Slovenski visokošolski dom Korotan«. Dom so slovesno otvorili ob koncu šolskega leta 1961. Prostore so dali v najem klaretinski patri na Dunaju in obsegajo 10 sob, dvorano, televizijsko sobo in kuhinjo. Poleg tega je dom tudi zbirališče vseh dunajskih Slovencev. Sedaj pa gradijo novo poslopje, zlasti z velikodušno podporo ameriških slovenskih študentov.

Naslednja razprava je »Sprehod po dunajski univerzi«, ki jo je napisal Jože Wakounig. To je zelo zanimiva zgodovinska študija o vseh znamenitih Sloven-

cih, ki so poučevali na dunajski univerzi ali bili tudi njeni rektorji, in to že od leta 1431 naprej. Tako zvedo, da je bil prvi Slovenec, ki je poučeval na dunajski univerzi, Andreas de Laibaco (Andrej Ljubljanski). Nato avtor našteva celo vrsto uglednih Slovencev-filozofov, humanistov, matematikov, profesorjev te univerze, med katerimi naj omenimo le slovitega matematika barona Jurija Vego, (ki je edini Slovenec, po katerem so imenovali neko zvezdo). Najplodovitejša doba slovenskih znanstvenikov na Dunaju pa je prišla v 19. stol. z velikimi filologi Kopitarjem in Miklošičem ter fizikom Stefanom.

Sledi razprava »Misli o ugotavljanju manjšine« Pavla Zdvoca, ki se nanaša na zgrešeno avstrijsko manjšinsko politiko na Koroškem. Manjšinski zakon, ki je izšel iz državne pogodbe leta 1955 — ki sicer jamči Slovincem njih pravice — se namreč opira na krivično ugotavljanje manjšine, kar seveda vzame zakonu vsako nepristranost. Dolga razprava je podprta s številnimi citati iz raznih uglednih avstrijskih virov. V njej je ponovno izražena odločnost koroških Slovencev, da se takim manevrom uprejo enkrat za vselej.

Prvi del zbornika zaključuje obširna razprava Leva Detela »Miselnost slovenske povojne književnosti«. Studija sama bi zahtevala daljše razčlenbe, cesar pa tukaj zaradi prostora ne moremo storiti. V bistvu se avtor tu ustavi ob dveh velikih strah slovenske literature po zadnji vojni, one v zamejstvu (Primorska, Koroška, Argentina) in one v domovini. S fino literarno psihološko analizo se Detela dotakne, bolj kot ljudi ali dogodkov, idej in pojavov, ki so bili, oz. so še značilni za današnje slovensko slovstvo. Ko sem razpravo prečital do konca, sem videl, da si želi pisec nekega humanističnega zblizanja med obema tokovima, v domovini in v emigraciji. Zeli si, da bi se približala stališča med sorodnimi generacijami tu in tam. Tendence po humanizmu je poudarjena tudi v zaključku, kjer avtor govori o dobrobiti novega človeštva in novega sveta.

Ta del zbornika je vsekakor tudi najbolj na višini. V drugem delu — leposlovje — srečamo tri pesnike: Milena Merlak-Detela sodeluje s petimi pesmimi, po eno pa so prispevali Jožko Buch, I.F. in F. Bister. Mislim, da kaže prva največ umetniške sile. — Zbornik zaključujejo poročila o delovanju kluba.

Iz vsega tega je lahko dometi, da ima zbornik svojo veljavo ne samo za dunajske akademike, ampak je priporočljiv tudi primorskim akademikom in izobražencem sploh.

a. b.

Rim v znamenju koncila

Končane so še zadnje priprave na koncil in Rim doživlja sedaj velike dneve zgodovine in vere. Dva tisoč »koncilskih očetov« je že prispelo v Rim, čakajo jih še okrog 500. Najstarejši škof na koncilu je msgr. Alfonz Carinci, ki bo 9. novembra, v polnem teku koncila, praznoval svojo stoletnico. Najmlajši škof pa je Alcide Mendoza Castro, ki ima 34 let in že štiri leta vodi škofijo Albancay v Peruju. Na koncilu bodo zastopane vse dežele sveta, razen predstavnikov iz Sovjetske zveze. Tudi anglikanska in protestantska cerkev je poslala v Rim svoje zastopnike. Razgovori z ekumenskim patriarhom v Carigradu, Moskvi in Atenah pa niso prinesli zaželenega sporazuma. Od 27. sept. do 2. oktobra se je mudil v Moskvi msgr. Willebrands, eden izmed najbolj kompetentnih prelato v zvezi s koncilom. On je patriarhalnemu vodstvu poročal o zadevah koncila Vatikana II., kakor mu je bilo naročeno v Rimu in sporazumno s predstavnikom kardinalom Beom. Brez dvoma je msgr. Willebrands povabil rusko cerkev na koncil, toda uradno ni nič gotovega.

Veliko prelato v tork 9. oktobra prisostvovalo slovesni zadušnici ob drugi obletnici smrti papeža Pija XII.

Sv. oče Janez XXIII. je sprejel v privatni avdienci ogrske škofo Endre Hamvasa, Sandor Kovacs in apostolskega administratorja Pavla Brezanovskega. To je prvič po vojni, da sv. oče lahko sliši poročila iz ust ogrskih škofov.

Družinska kronika

Trditi danes, da se lahko ustvari zelo dober film, ne da bi se bilo treba zatekati k pornografiji, bi se zdelo marsikaterim filmskim ustvarjalcem nesmiselno. A dokazati, da je to mogoče, zahteva pogum. In prav to je storil režiser Valerio Zurlini, ki se je odločil za Pradolini-jev roman, rekli bi lahko za njegovo avtobiografijo, da ustvari dober, čist film. Ta režiser je že s svojim prvim filmom »Dekle s kovčkom« pokazal, da ni potrebna pornografija, ki je danes pri filmskih ljudeh v modi. Človeško življenje je sestavljeno iz tisočero odtenkov; zakaj torej prikazovati na platnu samo njegove grdobije in celo na surov način, brez vsakega oklepanja?

»Družinska kronika« je zgodba o dveh bratih, je nekaj slavošpev bratovski ljubezni. Prezgodnja materina smrt je prinesla velike posledice v njuno življenje. Medtem ko je bilo starejšemu osem let, ko je umrla mati, je imel mlajši komaj petindvajset dni. Vzela ga je k sebi neka družina in ga vzgojila na gosposki način. Med obema bratoma je tako nastala nekakšna družbena oddaljenost, psihološki kontrast, v katerem je mlajši brat prikazan v neprijetni luči. Toda nekaj skrivnostnega je to, v čemer se brata srečata: je domotožje po mrtvi materi. Vsako njuno srečanje je zaznamovano z vedno istim vprašanjem: »Kakšna je bila mati? Je bila lepa?« Mati. Različna brata, vsaj do neke dobe, a enako v njih domotožje po materi, materi obeh. Diafragme, za katere se je zdelo, da ločijo brata, so se razbile ob prvih preizkušnjah žalosti in bolečine. Mladenič, ki sta si bila prej tako oddaljena, se nenadno odkrileta kot brata, ne toliko krvna kot duhovna. Zgodba o dveh bratih postane nekako zgodba človeštva, ki ga ločijo socialni konflikti. »Družinska kronika«, je zato na neki način univerzalna kronika.

Nato pride bolezen mlajšega brata, a še vedno je prisotna materina podoba. »Mislim na mater. Tedaj ni treba, da mislim na Boga v abstraktnem pomenu, zadoštuje, da mislim na mater.« Bliža se smrt. A starejši brat ga ne spremlja domov, ker ga noče videti, kako umira: »Spomniti se te hočem takega, kot si bil v življenju, ne v smrti.«

Celoten film sloni na dialogih, kajti o kakšni zgodbi je tako rekoč nemogoče govoriti. Zelo ganljivi so nekateri prizori, zlasti ko se brata poslovita od stare matere v sirotišnici, in na koncu, ko se mlajši brat tesno oklene starejšega, saj čuti, da ga ne bo nikoli več videl. Sploh pa je celoten film prežet z žalostjo, ne s pesimizmom. Vso težo filma nosita igravca Marcello Mastroianni in Jacques Perrin. O Mastroianni-ju ni pretirano trditi, da je danes morda najboljši italijanski filmski igravec.

Film je v barvah, vendar so barve takšne, da so popolnoma v skladu z zgodbo prav kakor je v skladu glasba, ki spremlja film. Morda ne bo imelo delo velikega trgovskega uspeha, toda inteligenčni in resen gledavec bo ob njem prav gotovo užival.

Film je za odrasle.

Mira

Radio Trst A

Za teden od 14. do 20. oktobra 1962

Nedelja: 9.30 Slovenski narodni motivi. — 10.00 Prenos sv. maše iz stolnice sv. Justa. — 11.30 Oddaja za najmlajše: »V srcu pragozda«. — 12.45 Vera in naš čas. — 13.00 Kdo, kdaj, zakaj... Odmevi tedna v naši deželi. — 14.45 Petnajst minut z »Gorenjskim kvartetom«. — 21.00 Iz slovenske folklore: »Pratika«.

Ponedeljek: 11.45 Vrtljak, pester spored lahke glasbe. — 18.30 Folklorni motivi v simfonični glasbi. — 19.00 Radijska univerza: Spoznavajmo naša živila (3) »Zitarice in njih proizvodi«. — 20.30 Gioacchino Rossini: Mojzes, opera v štirih dej.

Torek: 11.45 Vrtljak, pester spored lahke glasbe. — 18.30 Orkester v preteklih stoletjih: Luigi Cherubini: Simfonia v D-duru. — 10.00 Pisani balončki, radijski tednik za najmlajše. — 20.30 Izbor domačih in tujih motivov. — 21.00 Zgodba Pavla Diacona po Zgodovini Langobardov - 7. oddaja. — 21.30 Koncert sopranistke Letizije Benedetti-Trevisani, pri klavirju Livia D'Andrea Romanelli. — 22.00 Obletnica meseca: Pred petdesetimi leti se je začela prva balkanska vojna.

Sreda: 11.45 Vrtljak, pester spored lahke glasbe. — 18.30 Jugoslovanski skladatelj. — 19.00 Higiena in zdravje s posvetovanico. — 20.30 »Limonin olupek«, enodejanka. — 22.00 Iz italijanske glasbene ustvarjanja: Neapeljsko gledališče San Carlo (2) »Velicina in propast v 18. stoletju«.

Četrtek: 18.30 Arnold Schönberg: Kvar tet št. 4, op. 37. — 19.00 Za Valvasorjem po naši deželi - 16. oddaja. — 20.30 Simfonični koncert orkestra Italijanske Radiotelevizije iz Rima.

Petek: 11.45 Vrtljak, pester spored lahke glasbe. — 18.30 O glasbeni interpretaciji (3) »Izvedba in interpretacija«. — 19.00 Radijska univerza: Iz arabskega sveta (1) »Kdo so Arabci?«. — 20.30 Gospodarstvo in delo. — 21.00 Koncert operne glasbe. — 22.00 Iz pesniških gajev: »Ludovik Mrzel«.

Sobota: 13.30 Plošče prvič v oddaji. — 14.40 Festival evropske pesmi v Saint Vincentu. — 16.00 Junaki športa (8) »Johnny Weismueller«. — 17.00 Z glasbene produkcije gojencev. — Srednje glasbene šole v Ljubljani. — 20.30 Teden v Italiji. — 20.40 Komorni zbor iz Celja. — 21.00 »Usodna številka«, dramatizirana zgodba.

PIERRE L'ERMITTE

41

Najboljša izbica

POVEST DOBRIH LJUDI

V svojo sobico je prihajal okrog enajstih zvečer in tam je moral še končati z molitvijo brevirja in pregledati pošto in marsikdaj še odgovoriti na pisma. Tedaj je mislil na tiste, ki imajo samo eno delo, ki ga lahko mirno opravijo in ne hitijo tako kot on med tisočnimi opravki. Skoro je začel zavidati mirnega holandskega duhovnika, ki je s hladno enakomernostjo opravljal svoje delo in nekam pomilovalno gledal na svojega razgibanega sobrata.

»Kak mir je bil poprej! Zdaj se zdi, kot bi bili v delavnici, kjer se dela s stroji.« Je včasih mislil, a končno se je vedno zadovoljno nasmešnil.

Vedno je bil zaposlen, vedno ga je kdo čakal. Ko je slačil mašno obleko v zakristiji, ga je čakalo nekaj ljudi, ki so iskali drilike, da bi z njim zmenjali nekaj besed,

ki so se pa včasih raztegnile tudi na pol ure. Stari župnik se je jezil nad pobožnimi ženicami, nad cerkvnikom in tudi nad kaplanom samim.

»Ne boste zmogli, izčrpali se boste,« je svaril. »Ne pozabite, kar je naročal sv. Pavel, da je treba živeti zmerno.«

Gospod Mijo pa mu je odgovoril navadno tudi z besedami sv. Pavla, da je edina mera v ljubezni ona, kjer ljubimo brez mere.

Tedaj se je župnik nasmešnil in dodal: »Prav imate, v bodoče bom skušal biti bolj zmereen.«

In Mijo se je še z večjim veseljem vrgel na apostolsko delo, ki se mu je ponujalo povsod.

Tudi Lenka je od svoje strani delala za božje kraljestvo kot Mijo in morda še več. Odpovedala se je vsaki zemeljski ljubezni in ostale so ji samo dolžnosti. Prepustila je Bogu, naj ureja njeno življenje. On ji je odvzel Mijo, ki ga je ljubila, in zdaj, da bi jo bolj navezal nase, jo je obdal z osamljenostjo. Med veselo in na-

smejano mladino, ki ni nič vedela o njeni preteklosti, je hodila naprej sama po trdi poti. Njena bol je bila ena izmed tistih, ki je ni mogoče zaupati nikomur, zato je bil molk njeno zatočišče.

Včasih, zlasti na deželi, je imela občutek, da mir in molk božje narave razumeta njeno bol. Takrat je odložila svojo zunanjo veselost in govorila s cveticami o svojem resničnem notranjem življenju. Cvetke so postale njene sestre in drevesa, določena za žago in sekiro, so bila njeni bratje v njem popolni in tihi žrtvi. Tudi glasba ji je prinašala uteho, tako koncerti glasbene visoke šole kot orgle v cerkvi s svojo nežno melodijo. Zdelo se ji je, kot bi ti zvoki ponesli njeno dušo v deželo miru in luči.

Včasih pa je sedla k mizi in je pisala v svoj dnevnik občutke srea in polete duha na poti k Bogu, ki se ji je zdel včasih tako blizu, včasih tako daleč. Ves ta njen duhovni razvoj se je dogajal, ker je umirala za ta svet. Čutila je, kako se počasi trga od vsega prosvetnega: od dragih strva-

ri, od znancev in prijateljev, ki v prejšnjih časih ni mogla biti brez njih, ker so se ji zdeli nujno potrebni. Pod vsem tem pa je kot iskra pod pepelom tlel spomin na Mijo, ki je bil njena ljubezen in njena bolečina. A počasi, počasi je Lenka le prišla do prepričanja, da tudi ta spomin lahko zamre in da se njeno srce tako očisti vsega zemeljskega, da bo v njem našel prostor samo Bog.

Nekega večera je napisala v svoj dnevnik te vrstice:

—Gospod, jaz sem Ti ga dala. Ne, nisem Ti ga dala jaz, Ti si mi ga vzel. Naj se zgodi Tvoja volja! Ti si mi ga vzel in jaz nisem niti s prstom mignila, da bi mi ga vrnil, ker Tebi se ni upirati... Nisem hotela, da bi v njem ostal najmanjši spomin na dekle, o kateri je nekoč sanjal, da bo njegova žena. Zato se nisem vdala skušnjavi, da bi ga kdaj videla, nikoli mu nisem pisala, nisem ga prosila, niti da bi molil za moje uničeno življenje.. Kaj naj bi naredila več? Ti si mi ga vzel, da ga poveljaš. Kljub temu da sem

ga neizmerno ljubila, bi mu ne mogla nikoli dati tega, kar mu je dalo duhovništvo. On ne ve nič o meni, a jaz vem o njem vse. Poznam njegovo gorečnost, njegovo delo, njegov apostolat pri množicah, njegovo veliko ljubezen do ubogih...

Pomagala sem mu pri apostolskem delu z vsemi svojimi močmi, ne da bi on slutil in vedel. Ko sem izginila iz njegovega življenja, sem mu posvetila svoje. Njemu sem posvetila svoje življenje in po njem Tebi, Gospod, ki si cilj vsega, kar ima trajno vrednost. Ko si hodil po zemlji pred devetnajstimi stoletji, si učil, da ni večjega dokaza za ljubezen kot umreti za ljubljene. O Gospod, jaz Ti hočem dati ta dokaz ljubezni in če lahko ta moja žrtev pomnoži sadove njegovega apostolskega dela, jo sprejemam. Ti odloči, ali naj živim ali naj umrem. V Tvoje roke, Gospod, polagam svoje življenje...

Da bi jo Bog nagradil za njeno močno vero, da bi vliil malo tolažbe v toliko trpljenja je blagoslovil njen trud in njeno vsakdanje delo.

(se nadaljuje)

GORIŠKE NOVICE

Otvoritev šolskega leta v nadškofijskem semenišču

S posebno slovesnostjo je bilo otvorjeno v soboto 6. oktobra novo šolsko leto v nadškofijskem semenišču v ulici Alviano. Prav isti dan je namreč Malo semenišče obhajalo svoj jubilej, 50 letnice svoje ustanovitve. Sveti maši v semeniški kapeli so prisostvovali 104 gojenci in semeniščani. Navzoči so bili tudi semeniški profesorji z rektorjem msgr. Fabrom na čelu. Sv. mašo je daroval goriški nadškot msgr. Pangrazio, ki je imel tudi priložnostni govor.

Ob tej priliki je goriški nadškot naslovil na duhovnike in vernike goriške nadškofije pastirsko pismo, v katerem se spominja zaslug škofa Sedeja, ki je semenišče zgradil, in opominja vernike, naj molijo in si prizadevajo za duhovniški naraščaj.

Štipendije za študente kmetijstva

Ministrstvo za kmetijstvo je razpisalo natečaj za 15 štipendij dijakom, ki so dokončali agrarno fakulteto in bi se hoteli še izpopolniti. Vsaka štipendija znaša 900 tisoč lir in jih bodo zmagovavci natečaja lahko izkoristili na univerzah sledečih mest: Bologna, Bari, Firenze, Pisa, Milan, Modena, Pavia, Perugia, Pescara, Rim, Turin, Trst, Verona in Catanzaro. Do natečaja imajo pravico italijanski državljani, ki so dovršili visokošolske študije iz kmetijstva in nimajo več kot 26 let. Pojasnila daje pokrajinsko kmetijsko nadzornišvo v ulici Duca d'Aosta 113 - Gorica.

Pozor na sleparije

Policija v vsem Venetu neutrudno zasleduje dva sleparja, ki prodajata navadno žveplo v prahu, trdeč, da je to najučinkovitejše zdravilo proti raku. Nekateri kmetje v Montegrotto Terme so že nasledili in plačali za omenjeno zdravilo 100 tisoč lir.

Trgatev se je pričela

Tudi v naši pokrajini v Brdih in v Furlaniji se je te dni pričela vesela trgatve. Trgatev je vedno vesela, pa četudi je pridelek bolj pičel kot na primer letošnji. Grozdje pa je kljub suši lepo in obeta se dobro vino. Izredno dober pridelek pa imajo letos v Furlaniji. Posebno dobro je obrodilo grozdje na kmetijah, ki imajo namakalne naprave. A to si lahko privoščijo le kmetje na ravninah, naš kmet v Brdih pa se mora zadovoljiti le s tem, kar mu Bog nudi. Vendar je tudi letošnja trgatve pokazala, da Bog skrbi za svoje otroke.

Občinski odbor in golobi

V zadnjem času so tudi golobi na dnevnem redu kakor stavke. Na zadnji seji občinskega odbora je odbornik za zdravstvo dr. Milocco poročal o problemu golobov, ki postaja vedno bolj pereč. Nešteti meščani so se že pritožili zaradi nečistoč, katere jim prizadevajo preveč številni golobi v našem mestu. Dr. Milocco je tudi izjavil, da golobi resno ogrožajo javno zdravje. Odbor je sklenil, da bo proučil ta problem in ga v najkrajšem času rešil, kar si vsi Goričani iz srca želijo.

Zapora podjetja »Alto Isonzo«

Pokrajinski zdravnik dr. Montagna je odredil zaporo podjetja »Burrificio Alto Isonzo« za 60 dni. To je prvi pametni in potrebni ukrep proti brezvestnim špekulantom, ki se bogatijo na račun svojih odjemalcev. Poleg tega je trgovinska zbornica odvzela temu podjetju kontingent proste cone, kar bo odslej naredila z vseni podjetji, proti katerim bo sodišče ali krajevna sanitarna oblast kazensko postopala.

Prebivalstvo v Gorici

V goriški občini je sedaj 42.133 prebivalcev. V zadnjih desetih letih je prebivalstvo naraslo za 1.441 oseb. Prirastek spada med najmanjše v Italiji.

Sovodnje

V sredo dne 3. 10. je po kratki bolezn umrla v Sovodnjah 58 letna gospa Lucija Petejan, vdova Ferfolja. Bolna je bila le nekaj dni, zato je njena smrt, ki je prišla tako hitro in nepričakovano, še hujši udarec za družino. Pokojnica je bila pobožna žena in skrbna mati svojih otrok; bila je tudi zvesta čitateljica katoliškega tiska.

Zapušča tri sinove in dve hčeri, od teh je ena poročena. — Naj v Bogu počiva! Težko prizadeti družini naše sožalje.

Podgora

Lepi rožnovenski praznik nas je v nedeljo združil v velikem številu. Ze pri jutranjih sv. mašah je bilo razvidno, da je slovesnost v čast Materi božji.

V cerkvi je bila letos, pač nekaj svojevrstnega: ni bilo obhajilne mise in sv. obhajilo je bilo v prvih klopih, na koru ni orgel in pevci vsi zbrani pod korom okoli skromnega harmonija, povsod torej znamenja raznih obnovenih del, ki so že dalj časa v teku.

Poleg drugih izbranih Marijinih pesmi smo prisluhnili dvema novima, katere smo slučajno zaslišali prvič meseca julija ob romanju na Sv. goro, ko je tam tako ubrano prepeval zbor iz Ledin nad Idrijo.

Popoldne smo spremili Marijin kip v zbrani procesiji, ki se je zaključila s sv. mašo in lepim petjem pri znani kapeli. Toplo nam je po evangeliju spregovoril msgr. Močnik. Prisotni so bili tudi č. č. gg. dekan Zorž, Simčič, Martinčič in slednjič je prišel med nas še č. g. dr. Humar.

V poudarjenih mislih na vesoljni cerkveni zbor, na nedeljo duhovniških poklicev in na lepoto sv. rožnega venca ter čast Marijino smo se razšli v prijetnem večeru na svoje domove.

TRŽAŠKE NOVICE SKUPNA SLOVENSKA LISTA

Trst, 8. 10. 1962

Ko to pišemo, so v teku zadnje priprave za vložitev Skupne Slovenske liste, ki bo imela tudi letos za znak našo starodavno lipo s tržaško helebardo in še napis »SKUPNA SLOVENSKA LISTA«. Poudarek je na skupnosti. Sprichi novih razmer, ki so nastale na Tržaškem, se moramo pri volitvah v tržaški občinski svet združiti vsi krščansko, narodno in socialno zavedni demokratični Slovenci. Zaradi tega so med našimi kandidati zastopniki Slovenske katoliške skupnosti, Slovenske demokratske zveze, Slov. krščansko-socialne zveze, Skupine neodvisnih Slovencev in še vseh tistih, ki ne spadajo v nobeno stranko ali skupino, kajti tudi njihovo mesto je na skupni listi, kjer manjkajo le komunisti, to je totalitarci, ki postavljajo internacionalistične partijske koristi nad koristi naše narodne manjšine. SKUPNA SLOVENSKA LISTA ima letos več kandidatov, kot jih je imela Slovenska lista pri prejšnjih volitvah prav zato, ker hočejo njeni kandidati, podporniki in prijatelji izpričati, da je v slogi moč. Slovenci na Tržaškem se združujemo v skupni blok, da bi lažje branili svoje pravice in koristi vseh naših slojev, v kolikor to spada v področje občinske uprave.

S tem se nikakor nečemo postavljati proti italijanskim sodržavljanom, s katerimi si želimo mirno in zdravo sožitje po načelih lojalnosti do skupne države in njenih organov. Borimo pa se proti vsakemu totalitarizmu, naj prihaja od koderkoli. To je naša človeška, narodna, krščanska in demokratična dolžnost. Živimo v časih, ko se lomijo svetovi. V svojem okolju moramo prispevati k zmagi boljše ga sveta.

Resolucija kandidatov Slovenske liste

Kandidati »SKUPNE SLOVENSKE LISTE«, zbrani na zborovanju v nedeljo 7. oktobra v Trstu, ugotavljajo, da so naloge »SKUPNE SLOVENSKE LISTE« predvsem naslednje:

»SKUPNA SLOVENSKA LISTA« se mora na osnovi čl. 6 ustave in Spomenice o soglasju boriti za pravice in koristi slovenskega prebivalstva v tržaški občini, zlasti:

za pravico do uporabe slovensčine v občinski upravi ter za sorazmerno zastopstvo Slovencev v vseh občinskih uradih, komisijah, ustanovah in podjetjih;

za finansiranje slovenskih kulturnih, športnih in dobrodelnih organizacij iz občinskih skladov;

Umrl je žabniški župnik

Preteklo soboto smo spremili k večnemu počitku žabniškega župnika g. Jožefa Simitza. Že preteklo poletje se ni kaj dobro počutil, pred tremi tedni pa je šel v bolnico v Videm na pregled, a so ga kar tam obdržali, da proučijo njegovo bolezen. Ugotovili so raka, kateremu se je pritaknila še pljučnica. Iz Vidma so prepeljali njegove zemeljske ostanke v žabniško farno cerkev v petek popoldne. Pogrebna sv. maša je bila v soboto in nato se je razvil žalni sprevod po vasi ob zvonjenju tudi svetovišarskih zvonov. Ob koncu sv. maše, pri kateri je pel žabniški cerkveni zbor, je zadel žalosna »Jaz sem vstajenje...« in nato sta rajbeljski župnik g. Tomasino v italijanščini in msgr. Močnik iz Gorice v slovenščini spregovorila nekaj poslovnih besed ob pokojniku. Pogreba se je udeležilo 54 duhovnikov iz videmske, goriške, tržaške in celovške škofije. Zdaj počiva ob župni cerkvi, obrnjen proti Sv. Višarjem, katere je toliko let oskrboval kot svojo najljubšo podružno cerkev.

Gospod Jožef Simitz je bil rojen v Slovenski Benečiji leta 1896, in sicer v vasi Prosni. Me dprvo svetovno vojno je bil častnik alpinov. Novo sv. mašo je zapel leta 1921 in nato župnikoval v Kaneboli, Lesah, Marsinu in Platiščah. Leta 1940 je prišel v Zabnice. V tej težki župniji ob meji je deloval tretjino svojega življenja in po očetovski skrbel za svoje vernike. Za vse naše zadeve se je vedno zanimal in vesel je bil vsakega napredka pri naših ljudeh.

Pokojnemu gospodu župniku naj dobri Bog da večni pokoj, žabniški župniji pa dušnega pastirja, ki bo znal, kot pokojni g. župnik, oba jezika svojih vernikov. Videmski Ordinariat pa prosimo tudi mi, naj poskrbi Zabnicam takega dušnega pastirja, saj še v osrčju Afrike ima vsako plemo misijonarja, ki zna njegov jezik.

za smotno in sodobno upravo občine in njenih ustanov;

za večje upoštevanje potreb in koristi okoliških krajev ter kmetijske in delavskega sloja.

Kandidati skupne Slovenske liste ugotavljajo, da sta za doseg te cilje nujno potrebna nastop in združitev vseh slovenskih sil. Takšno priložnost nam nudijo volitve v tržaški občini, ko bomo Slovenci lahko ponovno izpričali svojo navzočnost v mestu in okolici.

Kandidati skupne Slovenske liste smo globoko prepričani, da more biti le slovensko predstavnstvo tisti činitelj, ki v demokratični državi omogoča, da narodna manjšina izpriča svoj obstoj in kot posebna jezikovna skupina sodeluje pri javni upravi. To predstavnstvo bo toliko lažje opravljalo svoje naloge, če bo imelo zaupanje in podporo čimvečjega števila Slovencev.

Zato kandidati skupne Slovenske liste pozivamo vse tržaške rojake, naj na prihodnjih volitvah izpričajo svojo narodno zavest in politično zrelost s tem, da složno glasujejo za edino in skupno Slovensko listo.

Rojan

Na rožnovensko nedeljo je zaključila svoje dolgo zemsko življenje članica ženske Marijine družbe Marija Ferluga. Dočakala je 93 let. Že več let ni mogla zaradi bolehnosti in oddaljenosti v cerkev, pač pa je doma mnogo molila. Rožni venec ji je delal stalno družbo. Verjetno ji je prav zato Marija izposila milost, da je umrla ravno na praznik sv. rožnega venca. — Naj ji Gospod nakloni večno srečo.

Z A D O B R O V O L J O

Iz pisma mesarskega vajenca

»...drugače se imam dobro. Mojster me ima rad. Trikrat me je že pustil zabosti in, če bom priden, — mi je obljubil, — me bo pustil za Božič zaklati.«

Vdova

Prijatelj umrlega piše vdovi:

»Z Vašim možem sva bila vedno dobra prijatelja. Zato Vas prosim za kak njegov oseben spominček, če je ostalo kaj takega, kar je spadalo samo njemu.«

»Samo jaz sem ostala,« odpiše vdova.

ROMAN RUS:

Slovenska nova maša v Rimu

Redkokdaj nam je v Rimu dano biti pri slovenski novi maši. Se bolj redko pa pri tako iskreni novomašniški slovesnosti, kot smo jo rimski Slovenci doživeli dne 8. oktobra ob 9^h dopoldne v cerkvi Marijinega imena na Beneškem trgu. Prikupna cerkva je bila polna vernikov, med katerimi so bili v veliki večini ožji rojaki našega draga novomašnika s Koroške. Preč. gospod novomašnik se je namreč rodil v družini osmih otrok v Svetnji vasi, ki je dežela Miklove Zale. Naravno je torej, da so vsi njegovi daljnji in bližnji sosedje prihiteli z vlakom v Rim, da se skupno z njim vesele njegovega najlepšega praznika prve daritve. Ob številni asistenci je v lepo ozaljšani cerkvi preč. g. novomašnik, ki je bil včeraj posvečen, z mirnim in jasnim glasom v lepi slovenščini prišel obredne molitve. Pred pričetkom svoje prve svete maše, je prižgal na oltarju svečo v spomin svojemu umrlemu očetu. Medtem je vsa cerkev pela lepo slovensko nabožno pesem, katere zadnja kitica je posebej veljala kot prošnja za našega novomašnika: Vse duhovne o Marija Mati sprejmi v milostno srce... Nato je preč. novomašnik prišel svojo prvo sveto daritev. V največji zbranosti so verniki sledili z ljudskim petjem njegovim besedam. Po evangeliju je pristopil k oltarju dušni pastir za Slovence v Nemčiji preč. g. dr. Janez Zdežar, ki je v svojem govoru poudaril lepoto duhovništva. Ta lepota obstaja v prijateljstvu med Bogom in ljudmi. Prav zato, da bo duhovnik vedno prav doumel lepoto svojega duhovništva, moramo zanj moliti. Prva molitva zanj je bila njegova mati. Naše molitve pa morajo iti še dalje: Moliti moramo za vse slovenske matere, da bi nam vdano, ljubeče in neprisljano vzgojile mnogo novih slovenskih duhovnikov.

Po teh iskrenih besedah g. pridigarja je preč. g. novomašnik nadaljeval z božjo službo. Med sveto daritvijo so vsi navzoči z molitvijo in s slovenskimi pesmimi spremljali novomašnika. Posebej ganljiv je bil prizor pri svetem obhajilu. Vse naše verno koroško slovensko ljudstvo je že poprej samo dalo v pripravljeni kelih hostijo, ki jih je nato preč. g. novomašnik posvetil. Pri sv. obhajilu pa so vsi pristopili, da iz novomašnikovih rok prvič prejmejo Jezusa v svoje srce. Ob zaključku svete maše so vsi zapeli pesem Marija skoz življenje in Hvala večnemu Bogu. Vse je obšlo globoko ganotje, ko je nato preč. g. novomašnik prišel k svoji materi in ji podelil svoj prvi novomašniški blagoslov, nakar je glasno zmolil molitev za pokoj očeta in sestro. Svoj novomašniški blagoslov je podelil nato svojemu stricu, ki je bil njegov dobronik v času, ko je študiral, in nato vsem sorodnikom in ostalim vernikom.

Med udeleženci tega izredno slovesnega slavlja v Rimu smo med drugimi opazili preč. g. asistenta p. Prečerna, podravna telja zavoda za širjenje vere msgr. Jezernika, tajnika zavoda dr. Šegula, p. Žiberta, preč. g. dr. Truhlarja, g. Kranjca, Dolinarja, Iskra, dr. Robiča, dr. Škerla iz Trsta in duhovnega svetnika Oreharja iz Argentine. Tudi iz Koroške so prispele številni preč. g. duhovniki, med njimi č. g. Zaletel. Preč. g. novomašniku vsi želimo obilnega božjega blagoslova.

R A Z N O

Za nove objekte v Jugoslaviji

Za prihodnjo poletno sezono so v Jugoslaviji v načrtu številne nove turistične naprave. Investirali bodo zanje približno 40 milijard dinarjev. 11 milijard dinarjev bodo uporabili za gradnjo objektov za turiste. Največji gradbeni razmah za turiste predvidevajo vzdolž dalmatinske obale. Računajo, da bodo v prihodnji sezoni lahko nudili prostor najmanj 6000 turistom ob dalmatinski obali in predvsem na otokih. Izboljševalna dela in nove objekte bodo izvršili tudi v Slovenskem Primorju na področju Pirana in Portoroža.

Izstiril je brzec Milan - Paris

V petek zvečer je v bližini Digiona v Franciji prišlo do železniške nesreče, ki je zahtevala devet mrtvih in nad 20 ranjenih. Brzec Milan-Paris se je z veliko brzino zaletel v iztirjeni tovorni vlak. Pri tem je tudi sam iztiril in vsi trije vagoni so se prevrnili. Vse žrtve so Franci.

Stavke

Stavke po Italiji se nadaljujejo. V petek se je začela ponovna tridnevna stavka kovinarjev. Tej stavki se niso pridružili

kovinarji obratov Fiat, ker so prejšnji teden dosegli sporazum med predstavniški podjetja in sindikati kovinarjev. Prav tako je bil dosežen sporazum s tovarno pisalnih strojev Olivetti. V soboto bi se morala zaključiti stavka univerzitetnih profesorjev, asistentov in visokošolcev, a so jo podaljšali še za en teden, do nedelje 14. oktobra.

Nova zmaga ameriških astronautov

V sredo 3. oktobra so z oporišča na Canaveralskem polotoku izstrelili raketo z vesoljno kabino »Sigma-7«, v kateri je bil astronaut Walter Schirra. »Sigma-7« je šestkrat obkrožila zemljo. Za to je rabila 9 ur in 13 minut. Preletela je skupno 320.000 km. Pristala je nato na morju 440 km severovzhodno od otoka Midwaya. Astronavt Schirra se je zdrav in nasmejan prikazal iz kabine, ki je ostala na morju 42 minut. Ves čas poleta je bil astronaut v zvezi s poveljstvom na zemlji in je od njih tudi prejemal ukaze.

Potres v Iranu

Dne 6. oktobra so 800 km vzhodno od Teherana zabeležili močan potres. Porušil je vasi Ahmadabad, Kashmar in Cisteh. Bilo je tudi nekaj človeških žrtev.

T E L E G R A M I

BRUSELJ: V ponedeljek so se v Bruslju (Belgija) obnovili pogajanja za vstop Velike Britanije v Skupno evropsko tržišče, ki so jih prekinili v začetku avgusta. Angleško delegacijo vodi minister za evropske zadeve Heath, ki je pred tem obiskal prestolnice držav SET-a.

NEW YORK: Preteklo soboto sta se v drugi sestali ameriški ter sovjetski zunanji ministri Gromiko in Rusk. Obpravnavala sta berlinsko vprašanje. Razgovor je trajal štiri ure dolgo. — Baje sta tudi govorila o morebitnem prihodu Hruščeva v New York ob zaključku splošne razprave Glavne skupščine OZN.

JEMEN: Položaj v Jemenu se še ni normaliziral po krvavem državnem udaru. Kralj Saudove Arabije Ibn Saud podpira pristaje odstavljene jemenske monarhije, katerim je poslal pomoč v vojaštvu. Tako poročajo o bojih na arabsko-jemenski meji med pristajši prejšnjega režima in republikanci. Po nekaterih poročilih naj bi še dvajset članov jemenske kraljeve družine bilo živih, med temi sam kralj Imam, katerega so imeli dokončno za mrtvega.

WASHINGTON: Ameriška vlada je uvedla trgovinsko zaporo proti Kubi. Povabila je tudi druge zaveznice države iz Južne Amerike in Evrope naj ji pomagajo ter ne prevažajo s svojimi ladjami vojaškega materiala na Kubo.

OBVESTILA

APOSTOLSTVO MOLITVE V GORICI priredi zadnjo nedeljo v oktobru svoje zadnje letošnje romanje in sicer na Staro goro in Barnas. Med potjo bodo romarji obiskali tudi grob msgr. Kjačiča. Prijavitelji se je treba pri g. Kleindienstu na Travniku.

DAROVİ

Za Katoliški dom: N. N. 3.000; N. N. 1.000; N. N. 2.000; N. N. 1.000; N. N. 1.000; N. N. 1.000; N. N. 1.000; družina Stekar 1.000; N. N. 1.000; N. N. 500; Sardoč Marica 2.000; N. N. družbenica 5.000; družina Skrk v spomin pok. prof. M. Filčiča 1.000; N. N. 3.000; N. N. družbenica 1.000; N. N. 20.000; I. H. 2.000; Doles Fortunat 2.000 lir.

Za Alojzijevešče. N. N. 1.000; M. S. 5.000; N. N. Placuta 5.000; N. N. 1.000; M. Z. 5.000; T. A. 2.000; V. U. v zahvalo za rešitev iz smrtno nevarnosti 5.000; D. H. 500; družina Prinčič, Krmin 2.000 lir.

Bog povrni vsem dobronikom našega zavoda v obilni meri.

Za Marijin dom v Rojanu: Igravska skupina Slov. kult. kluba vstopnino od igre Postržek 17.000; P. B. 1.000; Piščanc D. 1.000; Pina Zlobec 1.000; F. M. 1.000; N. N. 110.000; v spomin pok. Pine Bizjak: Ule Pavla 500, Mozetič Fani 1.000 lir.

Bog plačaj!

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski L 20, osmrtnice L 30, več 744 davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici